

UNIVERSITY HOSPITAL BRNO
FACULTY OF MEDICINE
MASARYK UNIVERSITY

DEPARTMENT OF **PAEDIATRIC**
ANAESTHESIOLOGY
AND INTENSIVE CARE MEDICINE

Strach a úzkost z operace

Michaela Ťoukálková

 **FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO**

**M U N I
M E D**

Strach vs. úzkost

strach = obava z něčeho konkrétního, většinou podmíněn negativní zkušeností, reakce na skutečné nebezpečí, často ovlivňován naší představivostí

úzkost = obava z čehosi nekonkrétního

fobie = úzkostí provázený chorobný strach z určitého jevu, osoby, zvířete nebo situace

tomofobie = strach z chirurgického zákroku nebo lékařského zásahu

Projevy strachu

vegetativní projevy (bušení srdce, pocení, svalové napětí, pláč)

somatizace (bolesti)

agresivita

neadekvátní chování

operační výkon potažmo anestezie = zásah do integrity člověka
narušení jedné ze základních potřeb

jistoty a bezpečí

vliv věku, pohlaví

vzdělání

sociálního postavení

vlastní povahy pacienta

onkologická anamnéza

jak jsou informováni předem (sami si zjistili, od známých s podobnou zkušeností, vlastní zkušenost, viděli dokument, film...)

typu společnosti

strach z anestezie

nevzbudí se z anestezie

bude jim špatně po anestezi

budou paralyzováni

vzbudí se v průběhu výkonu

anesteziolog nebude přítomen průběhu výkonu

chyba anesteziologa/bude nezkušený

prozradí něco ze soukromí

Dospělí

strach z operace

Dospělí

chronické nebo akutní onemocnění

která část těla bude operována

je výkon prováděn s cílem potenciálně odhalit onkologické onemocnění

jaký druh operace, (chirurgická odbornost), její rozsah

předchozí zkušenosti

jaké a kolik má informací

Dospělí

strach z bolesti

návratu do společnosti

ztráty své sociální role - živitel rodiny

- je na něm závislý jiný člen rodiny

Děti

oddělení od rodiče

bolest

neznámo

co se bude dít s jejich tělem

obava ze ztráty kontroly nad sebou

obava z viditelného znetvoření

stud z nahoty

Co s tím?

skórovací systémy, jež by vytypovaly pacienty, kteří by profitovali z vyšší informovanosti (APAIS)

vizuální analogové škály, dotazníky

APAIS question	Not at all			Extremely	
	1	2	3	4	5
1. I am worried about the anesthetic.					
2. The anesthetic is on my mind continually.					
3. I would like to know as much as possible about the anesthetic.					
4. I am worried about the procedure.					
5. The procedure is on my mind continually.					
6. I would like to know as much as possible about the procedure.					

Co s tím?

nezůstat jako obor v anonymitě

aktivně pátrat po strachu

představit prostředí a procesy (obrázky, videa, hry, virtuální realita)

vzbudit důvěru

!!!POHOVOR!!! (přizpůsobit mentální kondici pacienta)

Co s tím?

u dětí: mluvit pravdu

: ujistit, že obavy jsou normální a namístě

: dotazy zodpovídat jednoduše

každý se vyrovnává se zátěžovými situacemi jinak

klinický psycholog

Zdroje...

Preoperative anxiety in adults - a cross-sectional study on specific fears and risk factors

[BMC Psychiatry](#). 2020; 20: 140. Published online 2020

[Leopold Eberhart](#),^{1,2} [Hansjörg Aust](#),^{1,2} [Maike Schuster](#),¹ [Theresa Sturm](#),¹ [Markus Gehling](#),¹
[Frank Euteneuer](#),^{3,4} and [Dirk Rüscher](#)^{1,2}

Preanesthesia Anxiety *Anesthesiology* August 2021, Vol. 135, 368–369.

Fear of going under general anesthesia: A cross-sectional study

[Saudi J Anaesth](#). 2016 Jul-Sep; 10(3): 317–321.

[ME Ruhaiyem](#), [AA Alshehri](#), [M Saade](#), [TA Shoabi](#), [H Zahoor](#), and [NA Tawfeeq](#)¹

